

## **Informasjonsskriv om spesialistutdanning av leger i avtalepraksis**

### **Innledning**

De fire RHF-ene har i samarbeid med Helsedirektoratet og Den norske legeforening, utarbeidet en modell for samarbeid mellom helseforetak (HF), avtalespesialist og lege-i-spesialisering (LIS) med sikte på at bestemte læringsmål oppnås ved å gjennomføre deler av LIS-utdanningen hos en avtalespesialist. Utgangspunktet for modellen har vært det reviderte oppdragsdokumentet fra Helse- og omsorgsdepartementet for 2017, der RHF-ene fikk i oppgave å integrere avtalespesialistene i utdanningsforløpene, særlig i spesialiteter der dette er nødvendig for å sikre gode utdanningsforløp og der kapasitetshensyn tilsier dette.

Avtaler om LIS-utdanning i avtalepraksis må være basert på helseforetakenes behov og avtalespesialistenes mulighet for å oppfylle læringsmål i den aktuelle spesialiteten. Gevinsten for HF-ene og LIS-ene vil være at LIS raskere gjennomfører utdanningsløpet for deretter å komme tilbake til HF-et med en høyere kompetanse og et bredere erfaringsgrunnlag.

I dette skrivet gjennomgås hovedtrekkene i modellen med en beskrivelse av hvordan helseforetakene kan inngå avtale med avtalespesialister når ny spesialiststruktur del 2 og 3 trer i kraft fra 1. mars 2019.

### **Om modellen for LIS i avtalepraksis**

Læringsmålene i ny spesialistutdanning for leger kan oppnås i godkjente utdanningsvirksomheter, som oftest helseforetak og større privateide virksomheter. LIS kan også oppnå enkelt vise eller deler av læringsmålene i praksis hos en avtalespesialist, andre private virksomheter, ideelle organisasjoner eller i kommunen.

HF-ene har ansvar for å etablere utdanningsforløp for de ulike spesialitetene. Avtalespesialistene kan være viktige samarbeidspartnere som kan bidra til at LIS oppnår læringsmål både effektivt og med høy kvalitet. Fagområder der avtalespesialistene står for en stor andel av den polikliniske aktiviteten, slik som i øye og hud, er særlig aktuelle. Det er læringsmålene som skal oppnås i avtalepraksis, som styrer hvor lenge LIS skal ha tjeneste i avtalepraksis. Modellen ivaretar både korte og lange utdanningsopphold for LIS i avtalepraksis.

I modellen får avtalespesialisten dekket sine kostnader ved å ha LIS i sin avtalepraksis. Størrelsen på kostnadene for HF-et og avtalespesialisten vil være avklart før avtalen signeres. Kostnadene vil kunne variere mellom ulike spesialiteter, blant annet avhengig av hvor utstyrsintensiv fagområdet er. Den økonomiske ordningen bygger på at HF-et betaler lønn til LIS som er i avtalepraksis, mens avtalespesialisten beholder refusjoner og egenandeler. Det gjennomføres et årlig sluttoppgjør der skjevheter kan kompenseres.

Det er utarbeidet en mal for avtale mellom HF og avtalespesialist, se vedlegg 1 «Mal for avtale mellom HF og avtalespesialist». Avtalen gir rom for noe grad av lokale variasjoner, slik at den kan tilpasses behovet for HF-et og avtalespesialistens praksis. Den økonomiske modellen er nærmere beskrevet i vedlegg 2 «Økonomisk modell for spesialistutdanning i avtalepraksis».

Det er viktig at HF-ene har tilstrekkelig kjennskap til avtalespesialistordningen. Avtalespesialistene er en del av den offentlig finansierte spesialisthelsetjenesten og har avtale med det regionale helseforetaket. Ordningen er regulert i rammeavtalen mellom de fire RHF-ene og Den norske legeforening.

Avtalespesialistene og deres organisasjon Praktiserende Spesialisters Landsforening (PSL) er generelt positive til å bidra inn i spesialistutdanningen gjennom den nye modellen. Inngåelse av avtaler om LIS-utdanning i avtalepraksis er nybrottsarbeid. Det anbefales derfor i første omgang å inngå avtaler med avtalespesialister der det allerede er etablert et faglig og organisatorisk samarbeid.

### **Proessen ved inngåelse av avtaler om LIS-utdanning i avtalepraksis**

1. HF-et utarbeider oversikt over spesialitet(ene) der de selv ikke kan oppnå alle læringsmålene.
2. HF-et vurderer om avtalespesialistpraksis er en aktuell samarbeidspartner for å gjennomføre læringsaktiviteter for bestemte LIS-stilinger.
3. HF-et skaffer oversikt over aktuelle avtalespesialister i egen region, ev. andre regioner
4. HF-et oppretter kontakt med aktuell(e) avtalespesialist(er) for å diskutere mulighetene for et samarbeid om LIS-utdanning.
5. Med utgangspunkt i dokumentet «Mal for avtale mellom HF og avtalespesialist» (Vedlegg 1), utarbeider HF-et og avtalespesialisten en gjensidig bindende avtale. Nødvendige tilpasninger i avtalen avklares lokalt.
6. Utdanningsløpet i avtalepraksis beskrives inn i de generiske utdanningsløpene.
7. Nødvendig bistand for å gjennomgå den økonomiske siden av avtalen, må være på plass, inkludert plan for årlig sluttoppgjør. Se «Økonomisk modell for spesialistutdanning i avtalepraksis» (vedlegg 2).

### **Vedlegg**

1. Økonomisk modell for spesialistutdanning i avtalepraksis
2. Mal for avtale mellom HF og avtalespesialist